

AMBIENT DEL VALLÈS

Som fills del Vallès; hi hem viscut tota la vida, sense deixar-lo de veure més enllà de quinze dies; les nostres amistats més antigues són al Vallès, i, perquè no dir-ho?, al Vallès ens hi trobem com a casa.

Ara bé; potser massa impressionats per la moda dels reportatges, mantes vegades se'ns ha ocorregut practicar un "interview" amb el Vallès i presentar-lo al públic com una nota sensacional; però endebades hem precisat la forma de donar realitat als nostres propòsits: el Vallès no és assequible a la nostra perspicàcia ni a la nostra tenacitat. Potser el portem en nosaltres mateixos, i és aquí on rau la gran dificultat. Parlar-ne, és per a nosaltres com fer-nos una auto-biografia i ens horripila i ens desconcerta: no en sabem ni volem saber-ne: ens passa com als antics amb el nom de la divinitat.

Ja prou en parlen del Vallès!... La dolçor del seu paisatge, aquest paisatge sense vegetacions luxuriantes, però amb un esplet imponderable de conreus que el fan aparentar una catifa búlgara o una decoració cubista. (Reportem al lector a l'exquisida observació d'aquest subtil Salvador Llobet en parlar de les coloracions del camp vallesà.)

L'ambient del Vallès, però, on es reflexa amb tota la seva potencialitat és en la tonalitat singular de les seves orquestres d'onze músics, producte genuí d'aquesta terra, inconfundible i inimitable. Les orquestres del Vallès no són assequibles a tothom, per músic que sigui: és precis ésser nadiu. I, per què no citar aquí un bon company nostre que té la mà trencada, com se diu, en orquestrar a l'estil vallesà? Volem referir-nos a En Josep Tapias.

Finalment pecaríem si no reeixíem un home, no fill del Vallès, però que ha sapigut copsar en les seves obres tot l'encís, tota la ubèrrima lluminositat, tot l'esperit del Vallès. Anem a escriure per primera vegada en públic el nom del més dilecte amic que hem tingut en la vida (potser en un dels seus quadros hi ha un deix d'aquesta amistat amb mi, fill del Vallès com he dit): Joaquim Biosca.

Nosaltres, que no som prou subtils amb la pintura; més clar, que no hi entenem res, admiràvem a Joaquim Biosca pintor, pel què ens en deien els conscients, però quan vegérem el primer paisatge del Vallès eixit de la seva paleta, vegérem la nostra terra, la nostra casa, el nostre ambient, el nostre cel i el nostre sol.

Nosaltres parlar del Vallès? No podem; no en sabem. D'altres en parlaran millor; que no el sentim gairebé, i a aquells remetem els amics.

L'ALTRE

UNA VALLESANA IL·LUSTRE

En aquesta hora que Catalunya comença de veure convertides en realitats les seves aspiracions polítiques, convé que l'atenció sia decantada vers les figures que més han treballat per a aconseguir aquestes realitats. Una d'aquestes figures és la poetessa Annès Armengol. La tasca patriòtica duta a terme per aquesta venerable dama, durant cinquanta anys, té una valor inestimable. No és cap niciesa fer l'afirmació categòrica que aquesta vallesana ha aconseguit la catalanització d'un cinquanta per cent de les dones de Catalunya.

Quin exemple més viu de catalanitat, el d'aquesta poetessa que va de poble en poble predicant l'amor a la terra i recollint de cada contrada els modismes i rondalles que són un tros del nostre patrimoni!

Quan la creença que les dones tenien la "feina a casa" era més estesa que mai, Annès Armengol, amb un civisme exemplar i una voluntat remarcable, no dubta a deixar el repòs de la llar per a llançar-se a la palestra patriòtica escrivint articles, prenent part en els mitings i manifestacions de catalanisme, fent entenedora la seva veu, amarada de seny.

L'homenatge que quatre anys enrera li varen tributar les dones catalanes — homenatge del que estic joiosa d'haver-hi contribuït d'una manera ben directa — va demostrar la valor autèntica d'aquesta venerable poetessa que, des de la seva casa de Sabadell, està a l'aguait de tot el que hom fa per Catalunya i més d'una vegada l'emoció li fa espurnejar els ulls en veure que aquelles mares a les que ella va ensenyar a estimar Catalunya han comprès la transcendència d'inculcar l'amor a la terra a les seves filles.

Jo, que sóc de dues generacions posteriors a la de la venerable dama sabadellenca, aprofito aquesta avinentesa per a dir novament que estimo i admiro la tasca realitzada per ella i crec que el dia que el Govern de Catalunya analitzi com cal aquesta obra de l'autora de "Rosari Antic", la figura d'aquesta dama serà inclosa en la llista dels grans catalans que han fet possible l'actual desvetllament polític i cultural. I si aquest reconeixement oficial no venia, tingui's present que no per això la valorització d'aquest nom seria menys estimada. Cal no oblidar que el nom d'Annès Armengol va estretament lligat a la història de Catalunya, i que la història, més aviat o més tard, fa justícia.

LLUCIETA CANYÀ

Tona, agost 1933